

OŠ **Karla Destovnika – Kajuha**
Ljubljana

Osnovna šola
Karla Destovnika – Kajuha
Ljubljana

Jakčeva ulica 42
SI-1000 Ljubljana

T: 01 520 84 80

www.os-kdk.si
tajnistvo@os-kdk.si

VZGOJNI NAČRT

»Komunikacija – Delo – Kolektiv«

Marec 2023

VZGOJNI NAČRT NAŠE ŠOLE VSEBUJE:

- 1. VIZIJA NAŠE ŠOLE**
- 2. ZAKONSKA OSNOVA in OBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA**
- 3. TEMELJNE VREDNOTE**
 - 3.1 Kakšen naj bo učenec?**
 - 3.2 Kakšen naj bo učitelj?**
 - 3.3 Kakšni naj bodo starši?**
- 4. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE – proaktivne in preventivne dejavnosti**
 - 4.1 PROAKTIVNE oz. PREVENTIVNE DEJAVNOSTI**
 - 4.2 SVETOVANJE IN USMERJANJE**
 - 4.3 VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI**
 - a. VZGOJNI POSTOPKI**
 - ŠOLSKA MEDIACIJA**
 - RESTITUCIJA**
 - VZGOJNI UKREPI**
 - VZGOJNI OPOMIN**
 - 4.4 POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE**
- 5. SPREMLJANJE IZVAJANJA VZGOJNEGA NAČRTA**
- 6. SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA**

1. VIZIJA NAŠE ŠOLE

Vizija, ki izraža bistveni cilj vzgojnega delovanja Osnovne šole Karla Destovnika – Kajuha se glasi: »**Komunikacija – Delo – Kolektiv**«. Z dobro medsebojno komunikacijo, prizadevnim delom na vzgojnem področju ter s timskim duhom bomo uspešno razvijali zastavljene cilje in krepili vrednote naših učencev, staršev in delavcev šole.

Otroci namreč nikoli ne marajo poslušati starejših, vendar jih vedno posnemajo. So kot goba, ki vpija. Zato se bomo skozi komunikacijo in timsko delo trudili, da se bodo naši učenci naučili in razvijali vse pomembne vrednote, ki jih bodo v življenju potrebovali – spoštovanje, odgovornost, strpnost, znanje, doslednost, varnost, poštenost, upoštevanje drugačnosti.

Štirje stebri izobraževanja, ki jih zasledujemo so: *Učiti se, da bi – vedeli, znali delati, znali živeti v skupnosti eden z drugim, znali biti* (Mednarodna komisija v okviru UNESCO – Dolores, 1996).

2. ZAKONSKA OSNOVA in OBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt smo oblikovali na podlagi: ZOFVI (2. člen), ZOsn (2. člen – cilji OŠ, 60. d člen – vzgojni načrt šole) in Konvencije o otrokovih pravicah (OZN, sprejela Generalna skupščina, 1989).

V oblikovanju smo aktivno vključevali strokovne delavce šole, učence in starše.

3. TEMELJNE VREDNOTE IN CILJI

Vrednote posamezniku nudijo oporo pri njegovem življenjskem slogu, opredeljujejo, kaj je pomembno in za kaj se je vredno truditi.

Temeljne vrednote, za katere bomo skrbeli vsi delavci šole, učenci in starši in jih prioritarno uresničevali, so:

- spoštovanje sebe, drugih in lastnine,
- medsebojna pomoč in prijateljstvo, strpnost,
- poštenost, načelnost in pravičnost,
- odgovornost,
- varnost, red in disciplina,
- doslednost.

Temeljni cilji, h katerim je usmerjeno vzgojno delovanje naše šole so naslednji:

- sprejemanje drugačnosti;
- vzpostavljanje čim večje skladnosti vzgojnih dejavnikov šolske in družinske vzgoje;
- spodbujanje vključenosti posameznika v skupino, obvladovanje ustreznih veščin - komunikacije in sodelovanja, da posameznik lahko dela v skupini in prispeva k njeni in lastni osebnostni rasti;
- razvijanje sodelovalnega odnosa: delavci šole – starši – učenci.

3. 1. Kakšen naj bo UČENEC?

Učenec:

- opravlja svoje šolske obveznosti in dolžnosti: sprotno učenje, domače naloge, prinaša šolske potrebščine, ima urejen zvezke,
- se zaveda, da je znanje vrednota, se uči,
- aktivno sodeluje pri pouku in drugih vzgojno izobraževalnih dejavnostih,
- med urami upošteva učitelja, ki vodi uro,
- se vključuje v različne interesne dejavnosti, sodeluje v projektih, na prireditvah, v športnih aktivnosti v okviru svojih zmožnosti in tako razvija čut pripadnosti šoli,
- s svojimi vrstniki, starejšimi in mlajšimi komunicira na prijateljski, prijazen, spoštljiv in vljuden način, se trudi za razreševanje težav na miren način (ni verbalno, fizično, psihično nasilen),
- ima pozitiven odnos do lastnine,
- sprejema drugačnost, je strpen,
- spoštuje pravila lepega vedenja,
- se obnaša odgovorno (odkrito sodeluje pri reševanju problemov, razume in sprejema posledice svojih dejanj, prizna napako, se drži dogovorov),
- je urejen, se oblači dostojno in v skladu s pravili bontona,
- prispeva k redu in čistoči v šoli in njeni okolici,
- se obnaša ekološko (ločuje, varčuje),
- s svojim obnašanjem omogoča nemoteno delo učitelja in učencev pri pouku – ne klepeta, se ne sprehaja, ne meče predmetov, ne uporablja telefona ipd.,
- spoštuje Pravila šolskega in Hišnega reda.

3. 2. Kakšen naj bo UČITELJ?

Učitelj:

- je spoštljiv do učencev, sodelavcev in staršev,
- svoje delo opravlja odgovorno in strokovno,
- učence spodbuja, jih pohvali in nagradi,
- dosledno ukrepa v skladu z veljavnim vzgojnim načrtom šole in s pravili šolskega reda,
- je dosleden, se drži dogovorov in prevzema odgovornost za svoja dejanja,
- s svojimi dejanji daje zgled učencem,
- sodeluje s starši,
- se drži pravil Hišnega reda,
- vključi vsebine vzgojnega načrta in pravil šolskega reda v letne priprave (kjer je to mogoče),
- po potrebi večkrat skliče oddelčni učiteljski zbor.

3. 3. Kakšni naj bodo STARŠI?

Starši:

- priznavajo učiteljevo strokovnost, znanje in pedagoške izkušnje,
- so aktivni pri izvajanju vzgojnega načrta,
- spodbujajo otroka k opravljanju šolskih obveznosti in jih pri tem spremljajo,
- o učiteljih in drugih strokovnih delavcih pred otrokom ne govorijo omalovažujoče,
- nesoglasja z učitelji, šolo in svojim otrokom rešujejo na ustrezen način (težav otroka ne prelagajo na učitelja),
- upoštevajo postopnost pri reševanju težav – učitelj, razrednik, svetovalna služba, vodstvo šole,

- se redno udeležujejo roditeljskih sestankov, govorilni ur v času dogovorjenih terminov ter ne motijo učitelja in ostalih strokovnih delavcev izven dogovorjenega časa,
- se udeležujejo predavanj, delavnic, ki jih organizira šola,
- se držijo dogovorov in pravil Hišnega reda,
- šolo seznanijo s pomembni podatki o učencu,
- so dožni upoštevati dejstvo, da je njihov otrok del skupine in ima vsak otrok znotraj skupine enake pravice in dolžnosti,
- za otroka, ki kaže vedenjske ali druge težave, poišče zunanjo strokovno pomoč (pri tem jim pomaga šolska svetovalna služba).

4. VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE

4.1. PROAKTIVNE oz. PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Na šoli izvajamo številne preventivne dejavnosti. Z njihovim načrtovanjem in izvajanjem oblikujemo okolje, v katerem se učenci počutijo varne, sprejete, uspešne, hkrati pa zadovoljujejo potrebe po gibanju, sprostitvi in ustvarjalnosti.

Preventivne dejavnosti bodo tako omogočale:

- razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti,
- poudarjanje in nagrajevanje zglednega vedenja učencev,
- načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole,
- odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, njihovo načrtno reševanje,
- navajanje na procese samokontrole in sprejemanja odgovornosti, vzpodbujanje zavedanja svobode in omejitev v izbiranju vedenja.

V oddelku vsak posamezni učenec aktivno sodeluje pri oblikovanju oddelčnih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in oblikovanju pravil šolskega reda:

- vsebinsko in ciljno načrtovanje razredne ure,
- oblikovanje in upoštevanje razrednih pravil in pravil šolskega reda.

Učenci se aktivno vključujejo v načrtovanje in izvajanje dejavnosti znotraj razreda in na ravni šole:

- razredni pogovori,
- predlogi učencev na sestankih šolske skupnosti.

Aktivno preživljanje prostega časa učencev pred in po pouku, med odmori, izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, učitelje, druge zaposlene v šoli, starše in lokalno skupnost:

- prostovoljno delo,
- šolski parlament,
- šolske prireditve in prireditve za starše,
- čistilne akcije,
- povezovanje z lokalno skupnostjo.

Izvajanje razvojnih in drugih nalog šole, vključevanje v različne projekte, tudi mednarodne:

- projekti določeni z LDN.

Razvijanje socialnih veščin, skrb za ustrezno komunikacijo, sodelovalno učenje, organiziranje medvrstniškega in medgeneracijskega sodelovanja:

- prostovoljno delo, tutorstvo,
- uporaba različnih oblik dela pri pouku.

Ozaveščanje zglednega vedenje učencev (poudarjanje in nagrajevanje).

Obnavljanje različnih življenjskih problemov vrstnikov in odraslih ter učenje načinov uspešnega reševanja problemov. Odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, hitro, načrtno in sistematično reševanje težav.

Načrtno in sistematično vključevanje staršev v življenje in delo šole:

- govorilne ure,
- roditeljski sestanki,
- svet staršev,
- izobraževanja za starše,
- prireditve in druge oblike neformalnega druženja.

Načrtno in sistematično izvajanje preventivnih dejavnosti za zdrav način življenja, preprečevanje nasilja, odvisnosti ter drugih odklonskih načinov vedenja:

- preventivne delavnice,
- sodelovanje s PP Moste,
- sodelovanje z ZD Ljubljana,
- tekmovanje Čisti zobki,
- minutka za sprostitev (šport),
- sodelovanje z Agencijo za šport (plavalni tečaj),
- sodelovanje s PZS (planinski pohodi).

Pomembna preventivna dejavnost je spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo tipični vsakoletni problemi, spoznavanje stališč in predlogov vseh udeležencev ter povečanje nadzora na določenih mestih in v določenem času – dežurstva.

4.2. SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje izvajamo vsi strokovni delavci in sodelavci šole. Učencem pomaga pri reševanju težav, ki so povezane z njihovim delom, razvojem, odnosi z drugimi, razvijanje samovrednotenja, prevzemanje odgovornosti in drugimi aktualnimi problemi.

Cilji svetovanja in usmerjanje som da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatično vživljanje v druge,
- opazovati lastne občutke, razmišljanje in vedenje,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,

- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija,
- razvijati pozitivno samopodobo.

Svetovanje se lahko odvija v okviru:

- ur oddelčnih skupnosti,
- skupnosti učencev šole,
- šolskega parlamenta,
- pogovornih ur,
- ob sprotne reševanju problemov.

Posebno vlogo pri svetovanju imajo svetovalni delavci šole. Šolski svetovalni delavec:

- svetuje učencem, sodelavcem in staršem pri reševanju vzgojnih problemov,
- vodi določene vzgojne postopke,
- organizira in izvaja dejavnosti za krepitev vrednot, navedenih v vzgojnem načrtu (tudi v sodelovanju z zunanjimi institucijami).

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more odpraviti ali izboljšati, staršem predlaga obravnavo v zunanjih institucijah.

4.3. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

ŠOLSKA MEDIACIJA

Mediacija je postopek mirnega reševanja sporov, pri katerem sprte strani ob pomoči strokovnjaka (mediatorja) iščejo rešitev spora, ki v najboljši možni meri upošteva interese vseh in s katero so vsi zadovoljni. Vsi udeleženci prevzamejo odgovornost za rešitev nastalega problema.

RESTITUCIJA

Restitucija je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča poravnavo povzročene škode. Učencem omogoča ustvarjalno soočanje z napakami, ki so na ta način tudi priložnost za učenje novih vedenj in popravilo napak. Poravnava naj bo smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno in materialno škodo. V nasprotju kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije so:

- ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem,
- zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil,
- poravnava je smiselno povezana s povzročeno škodo,
- oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode,
- spodbuja pozitivno vedenje, ne obrambnih vedenj kot sta kritika in kazen ter poudarja vrednote.

V primeru, da učenec zavrača možnosti, ki jih ponujata mediacija in restitucija, bo učitelj odločil o posledicah kršitev v skladu z dogovori in s pravili šolskega reda.

VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi obsegajo posledice kršitev *Pravil šolskega reda*. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti.

Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

VZGOJNI OPOMINI

Vzgojni opomin se izreče, kadar so izčrpana vsa pedagoška sredstva vsebovana v vzgojnem načrtu šole. Izrekanje vzgojnih opominov v osnovni šoli ureja Zakon o osnovni šoli, 60.f člen.

4.4. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Učenci ali skupine učencev lahko v skladu s kriteriji v času šolanja prejmejo pohvale, priznanja in nagrade

5. SPREMLJANJE IZVAJANJA VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt bomo strokovni delavci šole, starši in učenci izvajali in spremljali vsako šolsko leto.

Nosilci posameznih zadolžitev:

SVET ŠOLE: Sprejme vzgojni načrt in poročilo o samoevalvaciji šole.

UČITELJSKI ZBOR: Opravlja vzgojno-izobraževalni proces, oblikuje analize in smernice za nadaljnje delo.

RAZREDNIKI: So odgovorni za vzgojno in ostalo delo v svojem oddelku.

STARŠI: Sodelujejo pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta in soustvarjanju šolske klime.

RAVNATELJ: Uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja kakovost s samoevalvacijo.

Po potrebi bomo izvedli popravke in dopolnitve, ki jih bomo smiselno vnesli v Vzgojni načrt šole.

6. SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt je del LDN šole. Sprejme ga svet šole na predlog ravnatelja po postopku, kot je določen za LDN. O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole. Poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole. ,

Vzgojni načrt je bil potrjen na seji sveta šole dne, 21. 2. 2023. V veljavo stopi 1. 3. 2023.